Маріанна Князян
доктор педагогічних наук,
професор кафедри французької філології
Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Інна Панченко
кандидат філологічних наук
доцент кафедри французької філології
Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНИХ МОВ

Сучасні соціально-економічні умови актуалізують формування у випускників закладів вищої освіти дослідницької компетентності, оскільки володіння нею дозволяє швидко реагувати на виклики часу, виявляти інноваційність мислення, бути готовими до нестандартних рішень та ризику. Проблема формування дослідницької компетентності висвітлювалася у таких основних напрямах: вимоги щодо професійної підготовки майбутніх бакалаврів, магістрів, докторів філософії та методи формування у них пошуково-творчих умінь, методологічної культури та дослідницької компетентності, шляхи покращення науково-дослідницької діяльності студентства (Князян, Богуславський, Кашуба, 2025).

Насамперед варто зазначити, що дослідницька компетентність відображає здатність здобувачів вищої освіти до організації та проведення наукового пошуку, результатом якого є професійно значущі об’єктивно нові знання, вміння обирати методи, котрі відповідають меті дослідження та дозволяють досягти повного вирішення його завдань, розвинуте аналітичне, інноваційне мислення, творчі вміння, рефлексивні навички.

Важливими методологічними орієнтирами формування дослідницької компетентності на заняттях з іноземних мов є студентоцентрований, системний, компетентнісний, культурологічний. У аспекті студентоцентрованого підходу здобувачі вищої освіти зорієнтовані на самостійний вибір теми дослідження згідно власних інтересів та потреб професійної діяльності, визначення індивідуально відповідного алгоритму дій, характеру реалізації теоретичного та емпіричного етапів наукового пошуку, що, зрештою, й визначає унікальну траєкторію професійного зростання студентів. Натомість системний підхід передбачає впровадження на заняттях

з іноземних мов чітко організованої системи завдань дослідницького характеру, з яких стилістичний аналіз тексту набуває кардинального значення. Поряд з цим, компетентнісний підхід спрямовує на забезпечення ефективного формування загальних та спеціальних компетентностей, котрі закладені в освітніх стандартах. Культурологічний підхід у вказаному напрямі сфокусований на впровадженні аутентичних матеріалів, що розширюють уявлення студентів про країни, мови яких вивчаються, збагачують їхні знання про традиції народів світу, досягнення в різних галузях.

Отже, ефективне формування дослідницької компетентності студентів забезпечується реалізацією багатьох наукових підходів, з яких студентоцентрований, системний, компетентнісний та культурологічний стають пріоритетними й, дійсно, сприяють поглибленню професійно важливих знань майбутніх фахівців і професіоналів, збагаченню досвіду практичної діяльності, формуванню у них соціальних якостей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Князян М., Богуславський С., Кашуба М. Формування дослідницької компетентності студентів-гуманітаріїв на заняттях з іноземних мов. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Випуск 85. Т.1. Дрогобич, 2025. С. 331−335. DOI : https://doi.org/10.24919/2308-4863/85-1-50.